

2026-234 Bijlage 4

TURAP 2026 & 2de BW2026

INHOUD

1. VOORWOORD 2

2. SAMENVATTING 3

3. UPDATE OP ENKELE GROTE DOSSIERS 4

4. FINANCIËLE SAMENVATTING EN 2DE BW 2026..... 5

5. PROGRAMMA INOMEN 7

6. PROGRAMMA WERK11

7. PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING16

8. BEDRIJFSVOERING19

1. VOORWOORD

Voor u ligt de eerste tussentijdse rapportage van Werk en Inkomen Lekstroom (WIL). In deze rapportage kijken we terug op de maanden januari t/m april 2026. We beschrijven wat er in deze periode is gedaan en welke resultaten we hebben behaald aan de hand van de afgesproken doelen.

We zien dat de (landelijke) ontwikkelingen die we in gang hebben gezet steeds beter tot uiting komen in onze dienstverlening. We werken stap voor stap aan verbeteringen die bijdragen aan een meer efficiënte inzet van middelen, betere ondersteuning en het nog centraler zetten van de inwoner. Onze medewerkers spelen hierin een belangrijke rol. Zij blijven zich elke dag inzetten om inwoners op een professionele en menselijke manier te helpen met inkomen, schulden en duurzame participatie.

In het najaar ontvangt u opnieuw een rapportage met de stand van zaken.

2. SAMENVATTING

Met onze dienstverlening zetten wij ons in om inwoners bestaanszekerheid te bieden, duurzame participatie te realiseren met oog voor de menselijke maat, oftewel “Menskracht”. In overeenstemming met de principes van Menskracht maken wij stappen in de doorontwikkeling van onze dienstverlening op: vertrouwen, eenvoud en participatie zodat deze passend blijft in een steeds complexere samenleving. Daarbij werken wij aan de implementatie van de Participatiewet in balans, aan het verder verbeteren van de dienstverlening voor kwetsbare jongeren via Van school naar duurzaam werk en houden wij de ontwikkelingen rondom het aflopen van het transitiedocument voor ontheemden nauwlettend in de gaten.

In de eerste maanden van 2026 bleef de instroom in de algemene bijstand hoog, terwijl de uitstroom beperkt was. Deze ontwikkeling is dan ook de belangrijkste reden voor de extra middelen die nu worden gevraagd. De hogere instroom en beperkte uitstroom werken direct door in de uitgaven van WIL, terwijl de mogelijkheden om hierop te sturen beperkt zijn. Deze mogelijkheden zijn onder andere beperkt omdat taken rondom re-integratie en participatiedienstverlening niet onder WIL vallen. Tegelijk nam het aantal openstaande dossiers in schuldentractaten ten opzichte van eind 2025 licht af.

De arbeidsmarkt blijft zeer krap. Voor inwoners die zonder veel ondersteuning aan het werk kunnen, zijn er doorgaans kansen. Bij een groot deel van de inwoners die bij WIL aanklopt voor de dienstverlening sprake van complexe problematiek waardoor sprake is van een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor een deel van hen ligt de nadruk daarom op andere vormen van participatie, in lijn met de uitgangspunten van de Participatiewet in balans.

Het ziekteverzuim daalde in het eerste kwartaal van 2026 licht naar 10,2 procent, maar blijft hoog. Dit vraagt blijvende aandacht, net als de druk op capaciteit en middelen. Daarom wordt ingezet op maatregelen om het verzuim terug te dringen en de continuïteit van de dienstverlening te borgen. Tegelijk heeft WIL in 2026 meer focus aangebracht in de opgaven, de professionalisering, prioriteiten scherper gesteld en de sturing op verandering en uitvoering versterkt. Met de benoeming van een tweede directeur en het bundelen van ontwikkelingen in één veranderagenda wordt gewerkt aan meer samenhang, transparantie en continuïteit.

Daarnaast wordt er extra budget gevraagd voor het lokale budget van IJsselstein en voor de bedrijfsvoering, onder meer vanwege het terugdringen van het ziekteverzuim, vervanging, arbodienstverlening, cao-effecten en werving. Daar staat een lagere uitgave op de Wet kinderopvang tegenover. Samengevat wordt voorgesteld om de begroting 2026 te wijzigen, omdat er meerdere uitgaven zijn veranderd ten opzichte van de begroting 2026 incl. 1e BW 2026. Zoals hiervoor duidelijk is geworden, is de grootste veranderde uitgaven uitbetalen van meer uitkeringen. De begrotingswijziging is noodzakelijk om de organisatie financieel in staat te stellen de dienstverlening op peil te houden, de continuïteit te waarborgen en in te spelen op de ontwikkelingen die zich verder in 2026 voordoen.

3. UPDATE OP ENKELE GROTE DOSSIERS

In diverse recente P&C-stukken hebben wij aangegeven op een aantal dossiers stappen vooruit te willen zetten en op een aantal punten hebben wij hiervoor ook extra middelen gevraagd en gekregen. Onderstaand treft u - kort en bondig geformuleerd - de stand van zaken op deze dossiers aan, zoals ook afgesproken in onze reactie op uw zienswijzen. De gekozen volgorde is willekeurig.

Banenaafspraak banen (BAB)

Vanuit het Sociaal Akkoord van 1 januari 2020 heeft WIL de verantwoordelijkheid om 5,3 banenaafspraak banen BAB (3,75 fte¹) te realiseren. Eind eerste kwartaal 2026 werkten er vijf BAB-medewerkers (3,17 BAB-fte) bij WIL. Op een zorgvuldige manier, met voldoende begeleiding én waarborging van de continuïteit van de BAB-medewerkers die al bij WIL werken, willen we het aantal verder laten groeien.

HR; het vinden van nieuwe collega's

Voor de meeste vacatures slagen we er nog steeds in nieuwe en goede medewerkers te vinden. Dit kost ons meer moeite dan voorheen en we zijn regelmatig genooddaakt de functie-eisen naar beneden bij te stellen of bij uitzondering een werving- en selectiebureau in te schakelen. Vooral deze laatste oplossing is noodzakelijk maar kostbaar.

ICT-transitie

WIL verzorgt niet de eigen ICT, maar neemt deze als dienst af van ICT Houten. WIL heeft hiertoe een (beperkte) eigen beheer-, regie en ondersteuningsorganisatie. Houten heeft hun ICT geoutsourced aan AsapCloud. Er wordt veel geïnvesteerd in de samenwerking omdat deze nog niet optimaal loopt. Zo worden er rollen en functies dubbel ingevuld wat niet (kosten)efficiënt werkt.

Voor de aankomende periode hebben we een aantal aandachtspunten geformuleerd;

- Primair digitale dienstverlening; klanten worden digitaal bediend, met fysieke ondersteuning voor degenen die dat nodig hebben; Dit is verwerkt in de ontwikkelingen digitaliseren en automatiseren.
- Digitale interne processen; een solide interne digitale basis is essentieel om externe klanten goed te bedienen;
- Confectie boven maatwerk; efficiëntie door het hergebruiken van bewezen oplossingen en standaardisatie;
- Veiligheid en privacy als prioriteit; maximale maatregelen om gegevens te beschermen;

Deze punten zijn vertaald in een informatiebeleidsplan dat in Q2 2026 in het MT wordt aangeboden ter goedkeuring.

¹ 1 BAB-fte staat gelijk aan een medewerker met een contract van 25,5 uur per week.

4. Financiële samenvatting en 2de BW 2026

Wij denken ultimo 2026 uit te komen op een totaal budget/prognose van 80,4 miljoen. Daarmee vragen wij een 2^e begrotingswijziging aan van iets meer dan 1,4 miljoen om kostendekkend te kunnen zijn. Deze stijging wordt als volgt verklaard:

Inkomen	Hogere toekenning PW-uitkeringen (Nieuwegein en Houten)	€ 960.000
Werk	Ophogen lokaal budget IJsselstein (inclusief verhoging bijdrage IJsselstein)	€ 150.000
Werk	Forfaitaire LKS	€ 43.000
Inkomensondersteuning	Wet op kinderopvang/ SMI	€ -150.000
Bedrijfsvoering	Personeelskosten (o.a. verlengde inhuur directeur a.i., extra HR-adviseur en inhuur Juridische Zaken met instemming DB)	€ 280.000
Bedrijfsvoering	Arbodienst – te laag begroot	€ 110.000
Bedrijfsvoering	Investering in verlagen verzuim/ extra wervingsbudget	€ 65.000
Alle programma's	Cao-verhoging 1 juli 1,25%	€ 96.983
DVO-SW	Vijfheerlanden gestopt	€ -108.000
Totaal		€ 1.446.983

Financiële samenvatting	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	Vershil BW 1
Programma Inkomen	13.038.766	52.674.113	21.210	960.000	0	53.655.323	0	981.210	981.210
Programma Werk	1.689.738	6.068.686	31.000	193.000	0	6.292.686	43.000	181.000	224.000
Programma Inkomensondersteuning	2.953.443	8.545.474	24.773	-150.000	0	8.420.247	0	-125.227	-125.227
Bedrijfsvoering	3.128.433	10.537.938	20.000	0	455.000	11.012.938	280.000	195.000	475.000
Programma DVO SW	883.877	1.150.000	0	0	-108.000	1.042.000	0	-108.000	-108.000
Totaal	21.694.256	78.976.211	96.983	1.003.000	347.000	80.423.194	323.000	1.123.983	1.446.983

Bijdragen gemeente	Realisatie 2026 April	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	Vershil BW 1
Houten	4.857.223	18.069.192	23.134	234.476	108.535	18.435.338	77.048	289.098	366.146
IJsselstein	4.557.992	16.694.399	19.734	128.227	92.584	16.934.945	65.725	174.821	240.546
Lopik	1.391.399	5.141.253	5.668	-6.253	26.592	5.167.259	18.877	7.129	26.006
Nieuwegein	10.887.641	38.963.367	48.447	646.550	227.289	39.885.652	161.350	760.935	922.285
Vijfheerlanden	0	108.000	0	0	-108.000	0	0	-108.000	-108.000
Totaal bijdragen gemeente	21.694.256	78.976.211	96.983	1.003.000	347.000	80.423.194	323.000	1.123.983	1.446.983

Gesplitst naar uitvoering en regelingskosten per programma (excl. DVO SW) ontstaat voor Wil als geheel het volgende beeld richting eind 2026:

Financiële samenvatting na 2e BW 2026	Uitvoeringskosten	Regelingskosten	totaal
Programma Inkomen	3.135.853	50.519.470	53.655.323
Programma Werk	4.679.661	1.613.025	6.292.686
Programma Inkomensondersteuning	3.928.265	4.491.982	8.420.247
Bedrijfsvoering	11.012.938	0	11.012.938
Totaal	22.756.717	56.624.477	79.381.194

Gesplitst per gemeente is het beeld als volgt:

Financiële samenvatting na 2e BW 2026	Uitvoeringskosten	Regelingskosten	totaal	Inkomen	Werk	IO	Bedrijfsvoering
<i>Houten</i>	5.430.445	13.004.892	18.435.338	12.490.800	1.430.535	1.886.997	2.627.006
<i>IJsselstein</i>	4.632.381	11.889.564	16.521.945	11.188.556	1.276.446	1.816.004	2.240.939
<i>Lopik</i>	1.321.691	3.728.569	5.050.259	3.482.140	374.284	550.203	643.632
<i>Nieuwegein</i>	11.372.200	28.001.453	39.373.652	26.493.827	3.211.420	4.167.043	5.501.361
Totaal	22.756.717	56.624.477	79.381.194	53.655.323	6.292.686	8.420.247	11.012.938

5. PROGRAMMA INOMEN

Wat zouden we doen?

Voor de Lekstroomgemeenten is het vergroten van de financiële bestaanszekerheid van alle inwoners een belangrijke opgave. En in het bijzonder voor die inwoners die (tijdelijk) geen inkomen hebben en waarvoor geen ander vangnet is en een bijstandsuitkering de enige optie is. De opdracht van WIL in deze is om inwoners die aankloppen voor zo'n uitkering deze – indien noodzakelijk – te verstrekken, en zo lang als nodig.

Onze activiteiten sluiten hierop aan:

- a. We verstrekken een uitkering aan iedereen die dat nodig heeft; dat doen we mensgericht en op basis van de wettelijke kaders. We gaan uit van vertrouwen, we kijken breed, schakelen met ketenpartners om passende oplossingen te kunnen bieden en dat doen we zo snel als mogelijk. Dit betekent dat we maatwerk leveren en klanten behulpzaam zijn.
- b. We handhaven in vertrouwen; we gaan namelijk uit van een mensgerichte aanpak en geloven in de kracht van het gesprek om de rechtmatigheid van een uitkering te borgen. Het beleidsplan In Vertrouwen Handhaven is onze leidraad in deze. We pakken signalen over oneigenlijk gebruik op.
- c. We pakken oneigenlijk gebruik op via de bestuursrechtelijke weg. Indien nodig kiezen wij voor de strafrechtelijke weg. Daar waar nodig, werken we samen met ketenpartners.
- d. We vorderen terug wat realistisch is. Hierbij sluiten we aan bij de situatie van de klant.
- e. Daar waar sprake is van broodnood, regelen we snel (aanvullende) financiële ondersteuning (een voorschot bijvoorbeeld); binnen de beleidsmatige en wettelijke kaders die er zijn.
- f. We zorgen voor een waardig afscheid in het kader van de Wet op de lijkbezorging daar waar er niemand anders is die dit kan doen. We verzorgen hierbij ook de taken rondom het eventueel verhalen van kosten bij nabestaanden etc.
- g. We bieden statushouders direct bij de start in de Lekstroom een stabiele inkomenspositie. Door een aangepaste dienstverlening te bieden, op onderdelen al startend in de opvanglocatie. Hierbij werken we samen met ketenpartners zoals Vluchtelingenwerk, maar ook intern met budgetbeheer en bijzondere regelingen.

Wat heeft er tot nu toe in 2026 bij Inkomen gespeeld?

Participatiewet in balans

De Participatiewet in balans (P-wet) is per 1 januari 2026 in werking getreden. In totaal gaat het om 23 wijzigingen: elf wijzigingen gelden vanaf 1 januari 2026 en twaalf wijzigingen treden in werking per 1 januari 2027. Hiervoor zijn de werkzaamheden voor heel 2026 in kaart gebracht en is er een projectopdracht opgesteld. De voorbereiding en implementatie vraagt veel tijd van WIL. De wijzigingen die al zijn ingegaan worden volgens de wet uitgevoerd. In de loop van 2026 worden beleidsmatige keuzes gemaakt en de wetswijzigingen geformaliseerd in o.a. beleidsregels, werkinstructies en worden onze klanten geïnformeerd.

Implementatie Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO)

Werk en Inkomen Lekstroom voert sinds 2023 deze regeling uit voor de gemeenten Houten, IJsselstein en Lopik. Daarvoor betaalt WIL leefgeld aan Oekraïners die niet over een inkomen beschikken. Sinds 2025 voert WIL eveneens de inning van de eigen bijdrage uit. Eind 2025 is in Houten een extra opvanglocatie geopend voor Oekraïense ontheemden waardoor het aantal voor Houten flink is gestegen (14).

Het gaat om de volgende klantenaantallen voor leefgeld en waarvoor is beoordeeld of de eigen bijdrage wordt opgelegd:

Gemeente	Leefgeld	Inning eigen bijdrage	Totaal leefgeld en inning eigen bijdrage
Houten	44	97	141
IJsselstein	9	29	38
Lopik	9	7	16
Totaal gemeenten*	62	133	195

*Peildatum 31 maart 2026. De aantallen zijn onderhevig aan wijzigingen en kunnen fluctueren.

In 2025 werd door het Rijk wederom een wijziging in de RooO aangekondigd, te weten een verhoging in het innen van de eigen bijdrage per 1 oktober 2025. Deze voert WIL sinds eind 2025 uit.

Financiële verantwoording

2026									
Programma Inkomen	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
BUIG	11.463.161	47.123.400	0	960.000	0	48.083.400	0	960.000	960.000
Loonkostensubsidie	690.334	3.112.336	0	0	0	3.112.336	0	0	0
Wet op de Lijkbezorging	24.917	59.302	0	0	0	59.302	0	0	0
Leefgeld Oekraïners	105.653	238.898	0	0	0	238.898	0	0	0
Personeelslasten	1.061.565	3.114.643	21.210	0	0	3.135.853	0	21.210	21.210
Totaal lasten	13.345.630	53.648.579	21.210	960.000	0	54.629.789	0	981.210	981.210
BUIG	176.481	728.475	0	0	0	728.475	0	0	0
TOZO terugvorderingen	5.573	0	0	0	0	0	0	0	0
BBZ 2004 en BBZ Light	18	7.093	0	0	0	7.093	0	0	0
Wet op de Lijkbezorging	8.977	0	0	0	0	0	0	0	0
Leefgeld Oekraïners	75.009	238.898	0	0	0	238.898	0	0	0
Personeelslasten	40.806	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	306.865	974.466	0	0	0	974.466	0	0	0
Saldo van baten en lasten	13.038.766	52.674.113	21.210	960.000	0	53.655.323	0	981.210	981.210

Bijdragen gemeente Inkomen	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2025 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
<i>Houten</i>	3.080.343	12.225.740	5.059	260.000	0	12.490.800	0	265.059	265.059
<i>IJsselstein</i>	2.647.423	11.184.240	4.316	0	0	11.188.556	0	4.316	4.316
<i>Lopik</i>	802.131	3.480.900	1.240	0	0	3.482.140	0	1.240	1.240
<i>Nieuwegein</i>	6.508.867	25.783.232	10.595	700.000	0	26.493.827	0	710.595	710.595
Totaal bijdragen gemeente	13.038.766	52.674.113	21.210	960.000	0	53.655.323	0	981.210	981.210

Financiële samenvatting Inkomen 1e BW 2025	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	742.961	11.482.779	12.225.740
<i>IJsselstein</i>	633.775	10.550.465	11.184.240
<i>Lopik</i>	182.030	3.298.870	3.480.900
<i>Nieuwegein</i>	1.555.877	24.227.355	25.783.232
Totaal	3.114.643	49.559.470	52.674.113

Financiële samenvatting Inkomen 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	5.059	260.000	265.059
<i>IJsselstein</i>	4.316	0	4.316
<i>Lopik</i>	1.240	0	1.240
<i>Nieuwegein</i>	10.595	700.000	710.595
Totaal	21.210	960.000	981.210

Financiële samenvatting Inkomen na 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	748.021	11.742.779	12.490.800
<i>IJsselstein</i>	638.091	10.550.465	11.188.556
<i>Lopik</i>	183.269	3.298.870	3.482.140
<i>Nieuwegein</i>	1.566.472	24.927.355	26.493.827
Totaal	3.135.853	50.519.470	53.655.323

6. PROGRAMMA WERK

Wat zouden we doen?

In de Lekstroomregio doen veel inwoners al mee op de arbeidsmarkt. De bijstandsdichtheid en werkloosheid liggen iets onder het benchmarkgemiddelde. Tegelijkertijd zien we dat er nog onbenut arbeidspotentieel is en dat niet iedereen duurzaam participeert. Vanuit deze realiteit hebben de Lekstroomgemeenten een gezamenlijke ambitie geformuleerd: iedereen doet mee naar vermogen, bij voorkeur via werk en waar nodig met passende ondersteuning.

De rol van Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) is hierin helder. WIL zorgt voor een toegankelijke en effectieve toegang tot werk en inkomen, ondersteunt de lokale werkteams bij hun re-integratieopgave en organiseert een passende werkgeversdienstverlening. De lokale werkteams staan daarbij dicht bij de inwoner en zijn primair verantwoordelijk voor begeleiding richting participatie. Onze activiteiten sluiten direct aan op deze opgave en zijn gericht op het vergroten van participatie, het benutten van arbeidspotentieel en het realiseren van duurzame uitstroom naar werk.

Onze activiteiten sluiten hierop aan.

- We organiseren de toegang naar werk en een uitkering voor alle inwoners in de Lekstroom via de Poort; een centrale, integrale en laagdrempelige toegang voor alle inwoners uit de Lekstroomgemeenten die een hulpvraag of een indicatie hebben. Hier proberen we een zo helder en breed mogelijk beeld van onze klanten te krijgen om zo de juiste dienstverlening te kunnen vaststellen. De klanten die (heel) dicht bij de arbeidsmarkt staan, pakt WIL zelf op; de andere klanten worden door de lokale werkteams opgepakt. We gaan daarbij uit van vertrouwen, schakelen met ketenpartners indien nodig om (bij)passende hulp te kunnen bieden en dat doen we zo snel mogelijk. We zijn coulant en zijn klanten behulpzaam waar nodig. Waar nodig helpen we ook inwoners die eigenlijk ergens anders moeten zijn verder op weg.
- We bieden werkgeversdienstverlening aan voor werkgevers in de Lekstroom binnen de capaciteit die we hiervoor beschikbaar hebben. We doen dit op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau. Op dit laatste niveau werken we samen met andere WSP'en in onze arbeidsmarktregio. In nauw samenspel met de lokale werkteams zorgen we voor een effectieve match tussen werkzoekende en arbeidsmarkt.
- We ontzorgen de lokale werkteams bij de re-integratie van klanten richting werk en verduurzaming in werk vanuit het team Werkdienstverlening Lekstroom. Het team faciliteert, organiseert en voert specialistische dienstverlening uit t.b.v. toeleiding naar - en verduurzaming in werk. We bieden en/of organiseren de inzet van loonkostensubsidie, loonwaardemetingen, jobcoaching en nazorg dienstverlening indicatiehouders² in werk. Daarnaast faciliteren we het werkgeverschap en dragen we zorg voor de werkgeverstaken voor inwoners met een structurele arbeidsbeperking.
- We regelen voor jongeren (onder de 27 jaar) de toegang naar werk, scholing en zorg (samen met het Doorstroompunt) via het Jongerenloket; de route naar werk loopt na het poortproces grotendeels via het lokale werkteam. Vanuit het jongerenloket wordt samen met de PrO/VSO-scholen vroegtijdig gekeken naar het vervolgperspectief voor de schoolgaande jongeren met waar nodig het doorschakelen naar werk. Samen met het Doorstroompunt sluiten we ook aan bij de bovenregionale ontwikkelingen op dit gebied. Binnen de Doorstroompunt-regio Utrecht zijn wij actief betrokken bij het invullen en uitvoeren van het regionaal programma in het kader van de wet van School naar Duurzaam Werk.
- We adviseren, faciliteren en participeren samen met de Lekstroomgemeenten en WerkwIJSS in de transitie activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van een toekomstbestendige uitvoeringsstructuur voor Werk en Inkomen in de Lekstroom (Expeditie Menskracht)

² Indicatiehouders zijn inwoners met een indicatie Banenafpraak of Beschut Werk

Wat heeft er tot nu toe in 2026 bij Werk gespeeld?

Na de livegang van het Werkcentrum is in de eerste maanden van 2026 ingezet op zichtbaarheid en samenwerking. Het werkcentrum is een centraal punt in onze arbeidsmarktregio waar werkzoekenden, werkenden en werkgevers terecht kunnen voor al hun vragen over werk, ontwikkeling en personeel. De bekendheid van het Werkcentrum is vergroot via een landelijke campagne. Daarnaast zijn samenwerkingsafspraken gemaakt tussen WIL en het Werkcentrum, met nadrukkelijke aandacht voor een zorgvuldige en warme overdracht van inwoners.

Binnen de Arbeidsmarktregio is gestart met de nieuwe governance. Ook is een begin gemaakt met de voorbereiding van de uitvoeringsagenda 2026–2028, op basis van de nieuwe meerjarenagenda. Parallel hieraan is op beleidsniveau verder gewerkt aan harmonisatie binnen de arbeidsmarktregio. Voor de herijking van het poortproces is onderzocht hoe andere organisaties hun toegang organiseren en welke inrichting inwoners wenselijk vinden. Op basis daarvan zijn verschillende scenario's voor brede toegang uitgewerkt en getoetst. In de komende periode wordt toegewerkt naar besluitvorming. De verkenning van het jongerenloket in 2025 heeft er daarnaast toe geleid dat in 2026, samen met het Doorstroompunt, is gestart met een analyse van de huidige dienstverlening voor jongeren. Daarbij wordt bezien in hoeverre het aanbod aansluit bij de behoeften van jongeren en bij de visie van Expeditie Menskracht.

Per 1 januari 2026 is de Wet van school naar duurzaam werk in werking getreden. Met deze wet werken gemeenten, onderwijs en het Doorstroompunt samen aan het voorkomen van uitval van jongeren in de overgang van school naar werk. In afwachting van de beoordeling van de subsidieaanvraag voor het regionale programma is in de eerste maanden van 2026 gestart met de verdere uitwerking van deze samenwerking.

Daarnaast is in de eerste maanden van 2026 gestart met de inzet van tijdelijke middelen voor beschut werk. Dit gebeurt op basis van de afspraken die de Lekstroomgemeenten in 2025 hebben gemaakt en vooruitlopend op de wetswijziging per 1 januari 2028. Daarbij wordt uitgegaan van 68% loonkostensubsidie, tenzij de loonwaarde hoger ligt.

Tot slot zijn de Participatie- en re-integratieverordening en de nadere regels op onderdelen gewijzigd, met name waar het gaat om werknemersvoorzieningen. De verordening is inmiddels vastgesteld. Voor de uitvoering wordt gewerkt aan een heldere instructie, die in de tweede rapportage wordt gedeeld met de uitvoerende afdelingen.

Financiële verantwoording

2026									
Werk	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
Lokale handgeld Houten	64.152	304.000	0	0	0	304.000	0	0	0
Lokale handgeld IJsselstein	88.570	165.468	0	150.000	0	315.468	0	150.000	150.000
Lokale handgeld Lopik	51.235	98.277	0	0	0	98.277	0	0	0
Lokale handgeld Nieuwegein	266.267	852.280	0	0	0	852.280	0	0	0
Loonkostencompensatie LKS	10.624	0	0	43.000	0	43.000	43.000	0	43.000
Personeel	1.592.232	5.035.661	31.000	0	0	5.066.661	0	31.000	31.000
Totaal lasten	2.073.080	6.455.686	31.000	193.000	0	6.679.686	43.000	181.000	224.000
Personeel	383.341	387.000	0	0	0	387.000	0	0	0
Totaal baten	383.341	387.000	0	0	0	387.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten	1.689.738	6.068.686	31.000	193.000	0	6.292.686	43.000	181.000	224.000

Bijdragen gemeente Werk	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
<i>Houten</i>	355.053	1.412.883	7.395	10.257	0	1.430.535	10.257	7.395	17.652
<i>IJsselstein</i>	336.719	1.111.389	6.308	158.750	0	1.276.446	8.750	156.308	165.058
<i>Lopik</i>	122.508	369.959	1.812	2.513	0	374.284	2.513	1.812	4.325
<i>Nieuwegein</i>	875.458	3.174.455	15.486	21.480	0	3.211.420	21.480	15.486	36.966
Totaal bijdragen gemeente	1.689.738	6.068.686	31.000	193.000	0	6.292.686	43.000	181.000	224.000

Financiële samenvatting Werk 1e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
Houten	1.108.883	304.000	1.412.883
IJsselstein	945.920	165.468	1.111.389
Lopik	271.683	98.277	369.959
Nieuwegein	2.322.174	852.280	3.174.455
Totaal	4.648.661	1.420.025	6.068.686

Financiële samenvatting Werk 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
Houten	7.395	10.257	17.652
IJsselstein	6.308	158.750	165.058
Lopik	1.812	2.513	4.325
Nieuwegein	15.486	21.480	36.966
Totaal	31.000	193.000	224.000

Financiële samenvatting Werk na 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
Houten	1.116.278	314.257	1.430.535
IJsselstein	952.228	324.218	1.276.446
Lopik	273.495	100.790	374.284
Nieuwegein	2.337.660	873.760	3.211.420
Totaal	4.679.661	1.613.025	6.292.686

2026									
Programma - DVO SW	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
Personeelskosten dienstverlening SW	497.736	1.000.000	0	0	-108.000	892.000	0	-108.000	-108.000
Personeelskosten WerkwIJSS	524.770	1.228.000	0	0	0	1.228.000	0	0	0
ICT	136.000	136.000	0	0	0	136.000	0	0	0
Huisvesting	30.000	30.000	0	0	0	30.000	0	0	0
Advieskosten	30.000	30.000	0	0	0	30.000	0	0	0
Totaal lasten	1.218.506	2.424.000	0	0	-108.000	2.316.000	0	-108.000	-108.000
Frictiekosten - Stichtse Vecht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frictiekosten - De Ronde Venen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Detachering Stichting Kringkoop	0	15.000	0	0	0	15.000	0	0	0
Detachering Stichting WerkwIJSS	334.629	1.259.000	0	0	0	1.259.000	0	0	0
Totaal baten	334.629	1.274.000	0	0	0	1.274.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten	883.877	1.150.000	0	0	-108.000	1.042.000	0	-108.000	-108.000

Bijdragen gemeente SW	Realisatie 2026						incidenteel	structureel	verschil BW1
	April	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026			
<i>IJsselstein</i>	350.467	413.000	0	0	0	413.000	0	0	0
<i>Lopik</i>	99.033	117.000	0	0	0	117.000	0	0	0
<i>Nieuwegein</i>	434.377	512.000	0	0	0	512.000	0	0	0
<i>Vijfheerenlanden</i>	0	108.000	0	0	-108.000	0	0	-108.000	-108.000
Totaal bijdragen gemeente	883.877	1.150.000	0	0	-108.000	1.042.000	0	-108.000	-108.000

7. PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING

Wat zouden we doen?

Door armoede, financiële stress en onzekerheden staat de bestaanszekerheid van veel inwoners onder druk. Dit leidt ertoe dat participeren in de breedste zin moeilijk kan zijn. De Lekstroomgemeenten willen de bestaanszekerheid van inwoners vergroten en in het verlengde daarvan ook de mate van participatie. Hierop wordt breed ingezet. De opdracht van het programma Inkomensondersteuning is het bieden van bijzondere bijstand, minimaregelingen, hulp bij schulden en financiële problemen, zowel preventief als curatief, en het bieden van begeleiding en ondersteuning om weer financieel op eigen benen te kunnen staan.

Onze activiteiten liggen in het verlengde hiervan:

- a. We verstrekken bijzondere bijstand of een minimaregeling aan iedereen die dat nodig heeft. Dat doen we op grond van spelregels, die door de gemeenten zijn vastgesteld. We gaan daarbij uit van vertrouwen, eenvoud en een klantgerichte aanpak. Samen met ketenpartners zetten we ons in om zo snel en goed mogelijk situaties tot rust, stabiliteit en dus tot duurzame oplossingen te brengen. We zijn coulant en zijn klanten behulpzaam waar nodig. We geven voorrang bij de afhandeling van een aanvraag aan klanten waar sprake is van gezinssituatie met kinderen of urgentie.
- b. We bieden schuldhelpverlening aan inwoners met schulden die bij ons aankloppen. Waar mogelijk zetten we in op saneringskredieten, tenzij een andere oplossing beter past. Een saneringskrediet maakt het mogelijk om schulden in één keer af te kopen. Dat geeft inwoners meer rust en overzicht, zorgt voor snellere afhandeling en biedt ruimte voor begeleiding en coaching op maat.
- c. We bieden schuldhelpverlening aan ondernemers en zzp'ers met schulden. We helpen deze doelgroep in samenspraak met Bureau Zelfstandigen van de gemeente Utrecht of door directe doorverwijzing naar een gespecialiseerd schuldhelpverleningsbureau voor ondernemers. We doen dit binnen de context van Ondernemer Centraal.
- d. We investeren samen met de Lekstroomgemeenten in een uitbreiding en bredere invulling van het onderdeel Vroegsignalering, waarbij we zoveel mogelijk inwoners willen bereiken.
- e. We bieden uitstroombegeleiding aan inwoners die vanuit een bewindvoeringssituatie richting financiële zelfstandigheden geholpen kunnen worden.
- g. We bieden namens de gemeenten ook de gemeentepolis aan, een collectieve zorgverzekering. WIL heeft de taak de aanvragen te beoordelen. VGZ is op dit moment de zorgaanbieder van de gemeentepolis voor alle deelnemende gemeenten van de doelgroep.
- h. We bieden in opdracht van de gemeenten ondersteuning aan mensen die vanuit een maatschappelijke opvang of begeleid wonen richting zelfstandige huisvesting gaan. We helpen hen bij het creëren van een goede en ontzorgde start.
- i. Statushouders bieden wij via een aangepast dienstverleningsproces een goede start bij de start in onze gemeenten. De financiële ontzorging bieden wij aan met de inzet van (kortdurend) budgetbeheer. Bij Bijzondere Regelingen doen wij dit door een snelle dienstverlening bij woninginrichting en reiskostenvergoeding. Hierbij werken wij samen met ketenpartners zoals bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk.

Wat heeft er tot nu toe in 2026 bij Inkomensondersteuning gespeeld?

Binnen team Bijzondere Regelingen zijn de voorbereidingen getroffen om de Individuele Inkomens toeslag voor een groot deel ambtshalve te verstrekken. In maart 2026 hebben meer dan 1400 huishouders een IIT ontvangen, zonder daar zelf een aanvraag voor in te dienen. Ongeveer 400 huishoudens hebben niet eerder deze regeling ontvangen. Het bereik is dus aanzienlijk vergroot en de administratieve last voor inwoners is aanzienlijk verkleind. Het aantal aanvragen bijzondere bijstand blijft hoog. De ontwikkelingen binnen WIL (o.a. de ontwikkelijnen) vragen veel van medewerkers, waardoor de beschikbare capaciteit lager is dan gewenst. In het eerste kwartaal zijn voorbereidingen getroffen om de doorlooptijden te verkleinen. De concrete uitwerking vindt plaats in het tweede kwartaal.

Het team Schuldhulpverlening heeft alle inkomende verzoeken om hulp en ondersteuning kunnen oppakken. Soms met een schuldentraject, soms een korte interventie of een doorverwijzing. We doen dit conform de voorschriften van de NVVK. Het aantal aanmeldingen was hoog, waardoor we niet elke aanmelding binnen de gewenste termijnen konden helpen.

We bieden aan steeds meer inwoners nazorg. Ook budgetbeheer blijft zich steeds verder ontwikkelen. In Nieuwegein doet WIL (SHV) mee aan de lokale spreekuren in de wijk (op basis van SPUK-gelden) en in Houten participeert WIL in het Sociaal Plein (met SHV en Bijzondere Regelingen).

Financiële verantwoording

2026									
Inkomensondersteuning	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
Bijzondere bijstand	1.432.630	3.075.586	0	0	0	3.075.586	0	0	0
Wet Kinderopvang	152.459	971.537	0	-150.000	0	821.537	0	-150.000	-150.000
Collectieve zorgverzekering	1.267.055	1.027.676	0	0	0	1.027.676	0	0	0
Personeelskosten incl. inhuur	221.835	3.903.492	24.773	0	0	3.928.265	0	24.773	24.773
Totaal lasten	3.073.980	8.978.291	24.773	-150.000	0	8.853.064	0	-125.227	-125.227
Bijzondere bijstand	95.376	427.805	0	0	0	427.805	0	0	0
Wet Kinderopvang	8.793	5.012	0	0	0	5.012	0	0	0
Personeelslasten	16.368	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	120.537	432.817	0	0	0	432.817	0	0	0
Saldo van baten en lasten	2.953.443	8.545.474	24.773	-150.000	0	8.420.247	0	-125.227	-125.227

Bijdragen gemeente	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
--------------------	-----------------------	------------	----------	----------	--------	------------	-------------	-------------	--------------

<i>Houten</i>	675.576	1.916.868	5.909	-35.781	0	1.886.997	0	-29.871	-29.871
<i>IJsselstein</i>	586.802	1.841.485	5.041	-30.522	0	1.816.004	0	-25.481	-25.481
<i>Lopik</i>	184.891	557.522	1.448	-8.766	0	550.203	0	-7.319	-7.319
<i>Nieuwegein</i>	1.506.173	4.229.599	12.375	-74.930	0	4.167.043	0	-62.555	-62.555
Totaal bijdragen gemeente	2.953.443	8.545.474	24.773	-150.000	0	8.420.247	0	-125.227	-125.227

Financiële samenvatting IO na 1e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	933.231	983.637	1.916.868
<i>IJsselstein</i>	796.082	1.045.403	1.841.485
<i>Lopik</i>	219.847	337.675	557.522
<i>Nieuwegein</i>	1.954.332	2.275.267	4.229.599
Totaal	3.903.492	4.641.982	8.545.474

Financiële samenvatting IO 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	5.909	-35.781	-29.871
<i>IJsselstein</i>	5.041	-30.522	-25.481
<i>Lopik</i>	1.448	-8.766	-7.319
<i>Nieuwegein</i>	12.375	-74.930	-62.555
Totaal	24.773	-150.000	-125.227

Financiële samenvatting IO na 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	939.140	947.856	1.886.997
<i>IJsselstein</i>	801.123	1.014.881	1.816.004
<i>Lopik</i>	221.295	328.908	550.203
<i>Nieuwegein</i>	1.966.707	2.200.337	4.167.043
Totaal	3.928.265	4.491.982	8.420.247

8. Bedrijfsvoering

Wat zouden we doen?

Gevraagd en ongevraagd faciliteren, regelen, adviseren en ondersteunen wat voor de uitvoering en WIL als geheel nodig is. Dat is de opdracht van programma bedrijfsvoering. Onze activiteiten liggen in het verlengde daarvan:

- a. We zorgen dat WIL een goed werkgever is en blijft en dat we goede en voldoende medewerkers aan boord hebben en houden. Dit vraagt om duidelijke communicatie en een goed HR-beleid en uitvoering.
- b. De focus in 2026 blijft opnieuw een hoge mate van klantvriendelijkheid en klantgerichtheid en duidelijkheid qua communicatie en klantenservice richting inwoners en klanten.
- c. We faciliteren en adviseren de uitvoerende programma's en het management passend qua Finance & Control, HR, Kwaliteitsbeheer, communicatie, beleid, ICT en DIV. Binnen de personele en financiële mogelijkheden van deze begroting; calamiteiten uitgezonderd.
- d. We zorgen dat we in control zijn en daar waar we dat nog niet goed genoeg zijn, dat we dit beter doen.
- e. We continueren de bezwaar- en beroepfunctie en evenzo de klachtenfunctie voor klanten en inwoners in eigen beheer binnen WIL op hetzelfde hoge niveau als vanouds, vanuit het principe 'we lossen iets op als dat kan'.
- f. We continueren ons eigen KSV vanuit het motto 'we zijn goed en snel bereikbaar' en 'het eerste contact is hoogwaardig'.
- g. We realiseren in 2026 ons quotum banenafspraken banen en beheren en monitoren om onze inspanning structureel om ook in de jaren erna aan onze morele en wettelijke verplichting te kunnen voldoen.
- h. We investeren in ons personeel waar nodig met scholing, training, e.d. (binnen de beperkte middelen die we hebben).

Wat heeft er tot nu toe in 2026 binnen Bedrijfsvoering gespeeld?

Het vinden en behouden van medewerkers is ook de eerste maanden van 2026 geen vanzelfsprekendheid geweest. De verhouding tussen de opgave, de mensen en de middelen staat daarnaast steeds verder onder druk. Het verzuim van onze medewerkers is ten opzichte van 2025 iets gedaald, echter nog steeds fors hoger dan de landelijke cijfers. We hebben het verzuim geanalyseerd en constateren dat het verzuim met name langdurig is en vooral wordt veroorzaakt door mentale/psychische klachten. We gaan hiermee aan de slag met een actieplan met als doel het verzuim te laten dalen. Het actieplan zal met name gericht zijn op preventie en de aanpak van het langdurig verzuim. Daarnaast is de herijking van het functiehuis afgerond. Het functiehuis is nu volledig geactualiseerd. Er zijn uiteindelijk drie bezwaren bij de externe geschillencommissie terecht gekomen. De behandeling daarvan vindt later in 2026 plaats.

Finance & Control heeft flinke stappen gezet. Helaas is het nog steeds nodig extern deskundigheid in te huren. Het is onze absolute prioriteit om de vacatures in 2026 in te vullen met vaste medewerkers. De werving is in nog in volle gang. Wij hebben er vertrouwen in dat dit voor diverse posities zal slagen voor het einde van het jaar.

Financiële verantwoording

2026									
Bedrijfsvoering	Realisatie 2026 april	1e BW 2026	2026 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
Huisvesting	294.806	743.159	0	0	0	743.159	0	0	0
ICT	779.893	2.419.891	0	0	0	2.419.891	0	0	0
Advisering en ondersteuning	20.326	841.801	0	0	0	841.801	0	0	0
Organisatie en ontwikkeling	0	200.000	0	0	0	200.000	0	0	0
Kantoorkosten	143.740	397.936	0	0	0	397.936	0	0	0
Personeelslasten	1.931.810	6.108.733	20.000	0	455.000	6.583.733	280.000	195.000	475.000
Totaal lasten	3.170.574	10.711.520	20.000	0	455.000	11.186.520	280.000	195.000	475.000
Advisering en ondersteuning	40.512	173.581	0	0	0	173.581	0	0	0
Dekking VHL	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Personeelslasten	1.629	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	42.141	173.581	0	0	0	173.581	0	0	0
Saldo van baten en lasten	3.128.433	10.537.938	20.000	0	455.000	11.012.938	280.000	195.000	475.000

Bijdragen gemeente Bedrijfsvoering	Realisatie 2026 April	1e BW 2026	2025 CAO	Regeling	Overig	2e BW 2026	incidenteel	structureel	verschil BW1
<i>Houten</i>	746.251	2.513.701	4.771	0	108.535	2.627.006	66.791	46.515	113.306
<i>IJsselstein</i>	636.581	2.144.285	4.070	0	92.584	2.240.939	56.975	39.679	96.654
<i>Lopik</i>	182.836	615.871	1.169	0	26.592	643.632	16.364	11.396	27.761
<i>Nieuwegein</i>	1.562.765	5.264.082	9.991	0	227.289	5.501.361	139.870	97.410	237.280
Totaal bijdragen gemeente	3.128.433	10.537.938	20.000	0	455.000	11.012.938	280.000	195.000	475.000

Financiële samenvatting BV 1e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
Houten	2.513.701	0	2.513.701
IJsselstein	2.144.285	0	2.144.285
Lopik	615.871	0	615.871
Nieuwegein	5.264.082	0	5.264.082
Totaal	10.537.938	0	10.537.938

Financiële samenvatting BV 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	<i>113.306</i>	<i>0</i>	<i>113.306</i>
<i>IJsselstein</i>	<i>96.654</i>	<i>0</i>	<i>96.654</i>
<i>Lopik</i>	<i>27.761</i>	<i>0</i>	<i>27.761</i>
<i>Nieuwegein</i>	<i>237.280</i>	<i>0</i>	<i>237.280</i>
Totaal	475.000	0	475.000

Financiële samenvatting BV na 2e BW	Uitvoeringsk.	Regelingsk.	totaal
<i>Houten</i>	<i>2.627.006</i>	<i>0</i>	<i>2.627.006</i>
<i>IJsselstein</i>	<i>2.240.939</i>	<i>0</i>	<i>2.240.939</i>
<i>Lopik</i>	<i>643.632</i>	<i>0</i>	<i>643.632</i>
<i>Nieuwegein</i>	<i>5.501.361</i>	<i>0</i>	<i>5.501.361</i>
Totaal	11.012.938	0	11.012.938